

Reguleringsimpactanalyse voor het invoegen van een garantieregeling voor aardwarmteprojecten in de diepe ondergrond.

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	xx
bevoegde minister(s) van de regelgeving	De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie, Bart TOMMELEIN De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, Joke SCHAUVLIEGE
RIA	
JoKER	Neen
armodetoets	Neen
link naar de regelgevingsagenda	geen

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	caroline.vermeulen@vea.be
organisatie	LNE
beleidsdomein	Energie
entiteit	Vlaams Energieagentschap

2 Titel en fase

Wijzigingen aan het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond, wat betreft het invoegen van een afdeling over de garantieregeling voor aardwarmteprojecten in de diepe ondergrond.

Eerste principiële goedkeuring.

3 Samenvatting

De Vlaamse Regering keurde op 8 juli 2016 het Energieplan goed met subdoelstellingen voor hernieuwbare energie voor 2020. Er wordt beoogd dat 37% van de hernieuwbare energie groene warmte is. Diepe geothermie kan een belangrijke bijdrage leveren aan het aandeel groene warmte. Momenteel zijn er 2 projecten om groene warmte uit de diepe ondergrond te halen. Een brede uitrol van energie uit diepe geothermie wordt nog verhinderd door het geologische risico dat verbonden is met de diepe boringen in de ondergrond. De private verzekeringsmarkt biedt hiervoor geen verzekering aan.

Het voorliggend ontwerp van decreet wil het geologische risico dat aan dergelijke projecten verbonden is, wegnemen door het invoeren van een garantieregeling. Dit ontwerp van decreet introduceert een juridische basis voor een model waarin de Vlaamse Overheid zich garant stelt voor een nader te bepalen maximumbedrag, en dit voor een gedeeltelijke terugbetaling van projectgebonden kosten, indien een bepaald risico zich binnen een bepaalde tijd manifesteert. In het Besluit Diepe Ondergrond zal dit verder uitgewerkt worden.

4 Probleembeschrijving

Groene warmte uit de diepe ondergrond (= diepe geothermie) kan een belangrijk aandeel van de doelstelling voor groene warmte invullen. Het geologische risico dat verbonden is aan de boringen is te groot om te dragen door de ondernemingen. Op de privé-markt vinden de projectontwikkelaars geen verzekering om dit risico te dekken. Het ontbreken van een garantieregeling voor de boringen verhindert de uitbouw van energiewinning uit de diepe ondergrond.

5 Beleidsdoelstelling

Het Regeerakkoord 2014-2019 bevat de doelstelling om de ontsluiting van geothermie te faciliteren.

De beleidsnota energie benadrukt de versterking van het gunstig investeringsklimaat voor groene-warmteproductie en de facilitering van de ontsluiting van diepe (en ondiepe) geothermie.

6 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

Geen garantieregeling voor aardwarmteprojecten in de diepe ondergrond

Er wordt geen garantieregeling voor aardwarmteprojecten ingevoerd. Zo lang boringen naar diepe geothermie een strategisch karakter hebben en de stand van deze techniek overtreft, komen deze investeringen voor ondernemingen in aanmerking voor strategische ecologiesteun. Dit betekent dat enkel de eerste boringen in hun soort door strategische ecologiesteun zullen ondersteund worden. Bij een uitrol van diepe geothermie worden de boringen een standaardtechniek en stopt de steun via strategische ecologiesteun.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Invoeren van een garantieregeling voor aardwarmteprojecten in de diepe ondergrond

Er wordt een garantieregeling voor aardwarmteprojecten ingevoerd. De Vlaamse Overheid kan zich garant stellen voor een nader te bepalen maximumbedrag, en dit voor een gedeeltelijke terugbetaling van projectgebonden kosten, indien een bepaald risico zich binnen een bepaalde tijd manifesteert.

De ontwikkelaar betaalt na goedkeuring van de aanvraag een premie als percentage van het maximale uitkeringsbedrag. Als er voldoende aanvragen zijn, wordt het risico gespreid en dekken de geslaagde projecten de kosten van de niet-geslaagde projecten.

➔ **Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)**

Invoeren van een subsidie voor boringen naar aardwarmteprojecten in de diepe ondergrond

Er komt een subsidie ter vervanging van strategische ecologiesteun voor de boringen. Zodra boringen naar diepe-aardwarmteprojecten een standaardtechniek worden, wordt investeringssteun toegekend via een nieuwe steunregeling.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Geologische factoren bepalen het potentieel voor diepe geothermie en dus de doelgroep van de aanvragers. In Vlaanderen zit het potentieel in de Kempen (provincie Antwerpen en Limburg). Diepe-geothermie-projecten zijn kapitaalintensief en de financiële lasten en vergoedingen wegen zwaar door. Het aantal spelers die een diepe-geothermie-project kunnen ontwikkelen zal beperkt zijn.

Nuloptie

Effectbeschrijving

Nadelen:

Het geologische risico van de boringen is voor de projectontwikkelaar. Dit belemmert de uitrol van energiewinning uit diepe geothermie.

Diepe geothermie kan een belangrijke bijdrage leveren aan het bindend streefcijfer tegen 2020. Als dit streefcijfer niet gehaald wordt, dan loopt het Vlaamse Gewest het risico dat België in gebreke zal worden gesteld door de Europese Commissie en veroordeeld door het Hof van Justitie wegens niet naleven van de Europese richtlijn inzake hernieuwbare energiebronnen. Aan het niet-naleven zijn volgens het EU-verdrag dwangsommen gekoppeld.

Voordelen:

Geen beslag op overheidsmiddelen. Geen administratieve processen op te starten.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Projectontwikkelaar			Geen dekking van het geologische risico van de boringen.	Geen investeringen voor nieuwe boringen naar diepe geothermie.

Departement Omgeving	Geen beoordeling van de projecten.	Geen bijkomende administratieve last.		
Vlaams Energieagentschap			Geen bijdrage aan de doelstelling hernieuwbare energie.	De doelstelling wordt niet gehaald.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

Nadelen:

Er is mogelijks een bijkomend beslag op overheidsmiddelen en er wordt een nieuw administratief proces opgestart.

Voordelen:

Projecten rond boringen naar diepe geothermie krijgen een dekking van het geologische risico. De Vlaamse overheid vult hiermee de leemte op de markt van private verzekeringen in. Deze drempel voor projectontwikkelaars verdwijnt en er zal bijkomend geïnvesteerd worden in diepe geothermie. Energie uit diepe geothermie kan bijdragen aan de doelstelling voor hernieuwbare energie.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Projectontwikkelaar	Het geologische risico van de boringen wordt afgedekt.	Er zullen nieuwe investeringen in diepe geothermie komen.		
Departement Omgeving			Bijkomend beslag op overheidsmiddelen mogelijk. Nieuw administratief proces.	Bijkomende werklast voor de inschatting van de geologische risico's.
Vlaams Energieagentschap	Nieuwe investeringen in diepe geothermie leiden tot nieuwe bijdragen aan de doelstelling hernieuwbare energie.	De doelstelling hernieuwbare energie wordt gehaald.		

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

Nadelen:

Er moet een nieuwe steunmaatregel worden uitgewerkt, met een bijkomend beslag op overheidsmiddelen en een nieuw administratief proces. De investeringssteun zal bovendien toegekend worden ongeacht de uitkomst van de boringen. Geslaagde projecten die geen vergoeding van een risico nodig hebben, zullen evenveel vergoed worden als projecten die niet slagen.

Voordelen:

De voordelen zijn beperkt tot de doelgroep van projectontwikkelaars. Zij kunnen beroep doen op steun en verbeteren hierdoor hun businessmodel.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Projectontwikkelaar	Bijkomende investeringssteun.	Er zullen nieuwe investeringen in diepe geothermie komen.		
Departement Omgeving			Bijkomend beslag op overheidsmiddelen.	Bijkomende administratieve last voor de uitbetaling en controle van de projecten.
Vlaams Energieagentschap	Nieuwe investeringen in diepe geothermie leiden tot nieuwe bijdragen aan de doelstelling hernieuwbare energie.	De doelstelling hernieuwbare energie wordt gehaald.	Nieuw administratief proces.	

8 Vergelijking van de opties

Er wordt geopteerd voor de uitwerking van een garantieregeling. Door het afdekken van de geologisch risico's worden investeringen in diepe geothermie gestimuleerd. Bijkomende projecten voor energiewinning uit diepe geothermie zorgt voor een invulling van de hernieuwbare energiedoelstelling. De investeerder wordt zelf om een premie gevraagd om de verzekering af te sluiten. Bij voldoende projecten wordt op deze manier het budget voor een project dat uitbetaald wordt, gefinancierd door de geslaagde projecten.

In het geval dat er geen garantieregeling wordt uitgewerkt, zullen er ook geen investeringen in diepe geothermie meer gebeuren zodra de boringen een standaardtechniek zijn.

Het blijven geven van investeringssteun nadat de boringen standaardtechniek zijn, zal een groter beslag leggen op overheidsmiddelen dan de werking van de garantieregeling, waarbij enkel wordt betaald indien het behaalde vermogen lager is dan vooropgesteld. Indien er voldoende projecten worden ingediend bij de garantieregeling

kunnen de premies van de geslaagde projecten de uitbetaling van falende projecten financieren. In dit geval is er geen beslag op overheidsmiddelen.

9 Uitvoering

Het ontwerpdecreet werd aangepast aan de opmerkingen van het wetgevingstechnisch- en taaladvies nr. XXX.

De voorliggende decreetswijziging zal in werking treden op een datum vast te leggen door de Vlaamse Regering en vormt de juridische basis voor de uitwerking van een garantieregeling voor diepegeothermieprojecten. Via het Besluit Diepe Ondergrond zullen o.a. de in aanmerking komende kosten, de steunintensiteit, het premiepercentage, het maximale steunplafond, alsook de aanvraagprocedure en de voorwaarden waaraan dergelijke aanvragen dienen te voldoen verder bepaald worden.

10 Administratieve lasten

De garantieregeling brengt voor de projectontwikkelaar de volgende administratieve lasten met zich mee:

- het indienen van een aanvraag met berekening van het geologisch risico;
- het betalen van de premie na goedkeuring van de aanvraag;
- het vervullen van verdere voorwaarden zoals onder andere de opvolging van het project.

De Vlaamse overheid krijgt volgende bijkomende administratieve lasten:

- het inschatten van het geologisch risico van de aanvragen en validatie van het business model van het project;
- de inning van de premie;
- de opvolging van de projecten;
- het uitvoeren van een audit bij uitwinning van de risicodekking;
- de uitbetaling en controle bij falen van de boring.

11 Handhaving

De handhaving zal verder uitgewerkt worden in het Besluit Diepe Ondergrond.

12 Evaluatie

Te bepalen in uitvoeringsbesluit

13 Consultatie

Uit te voeren bij uitwerking uitvoeringsbesluit

14 Contactinformatie

caroline.vermeulen@vea.be

